

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS**

**Į S A K Y M A S
DĖL KOMPENSACIJOS UŽ NUOSTOLIUS DĖL FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ
TAKYMO SKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO**

2004 m. kovo 1 d. Nr. 3D-88
Vilnius

Vykdydamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 1706 „Dėl Nuostolių dėl fitosanitarijos priemonių taikymo dalinio kompensavimo tvarkos“ (Žin., 2004, Nr. [4-58](#)) 2.1 punktą,

t v i r t i n u Kompensacijos už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių taikymo skaičiavimo metodiką (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

JERONIMAS KRAUJELIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2004 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. 3D-88

KOMPENSACIJOS UŽ NUOSTOLIUS DĖL FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ TAIKYMO SKAIČIAVIMO METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kompensacijos už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių taikymo skaičiavimo metodika (toliau – metodika) parengta vadovaujantis Nuostolių dėl fitosanitarijos priemonių taikymo dalinio kompensavimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. 1706 (Žin., 2004, Nr. [4-58](#)), (toliau – tvarka) nuostatomis.

2. Ši metodika nustato kompensacijų už nuostolius, patirtus dėl fitosanitarijos priemonių taikymo užkrėstiems augalams ir augaliniams produktams, apskaičiavimo ir mokėjimo principus.

3. Į užkrėstų augalų ir augalinių produktų, kuriems taikoma fitosanitarijos priemonė sunaikinimas ir dėl kurios taikymo augalų augintojams mokama kompensacija, sąvoką įeina užkrėsti kenksmingais organizmais, nurodytais tvarkos 1 priede, bei tariamai užkrėsti augalai ir augaliniai produktai.

4. Šia metodika privalo vadovautis Valstybinė augalų apsaugos tarnyba (toliau – tarnyba), kontroliuodama fitosanitarijos priemonių taikymą ir apskaičiuodama augalų augintojams kompensacijos sumą už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių taikymo.

II. PAGRINDINĖS METODIKOS SĄVOKOS

5. Šioje metodikoje vartojamos sąvokos:

Fitosanitarijos priemonių taikymo planas – augalų augintojo pateiktas augalų ir augalinių produktų, užkrėstų ir tariamai užkrėstų kenksmingais organizmais, dėl kurių augalai ir augaliniai produktai turi būti sunaikinti, sunaikinimo planas.

Kompensacijos dydis – tai dydis, kuris apskaičiuojamas įvertinus žemės ūkio ministro nustatytas žemės ūkio produkcijos normatyvines kainas, mažinimo indeksą bei tvarkos 7 punkte nurodytą procentinį dydį.

Sunaikinimas – kontroliuojant tarnybos pareigūnams užkrėstų augalų ir augalinių produktų užkasimas duobėje, užpilant 0,7–1,0 metro storio žemių sluoksniu, arba sudeginimas ar tariamai užkrėstų augalų ir augalinių produktų paskirties pakeitimas, kuris užtikrintų kenksmingo organizmo sunaikinimą. Užkrėsti *Plum pox potyvirus (Sharka)* augalai pramoniniame sode turi būti išrauti ir sudeginti; medelynuose, augynuose užkrėsti augalai ir 1,5 metro spinduliu aplink augantys medeliai turi būti išrauti ir sudeginti.

Užkrėsti augalai ir augaliniai produktai – augalai ir augaliniai produktai, užkrėsti kenksmingais organizmais, nurodytais tvarkos 1 priede, kai užkrėtimas patvirtintas oficialiais laboratoriniais tyrimais pagal nustatytas metodikas.

Tariamai užkrėsti augalai ir augaliniai produktai – tai turėję kontaktą su užkrėstais augalais ir augaliniais produktais (augo viename lauke, derliaus nuėmimo ar rūšiavimo metu naudojant tą pačią techniką, sandėliuojama šalia užkrėstos produkcijos ir pan.) augalai ir augaliniai produktai.

III. KOMPENSACIJOS UŽ NUOSTOLIUS DĖL FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ TAIKYMO APSKAIČIAVIMAS

6. Augalų augintojas, gavęs laboratorinių tyrimų išvadas dėl augalų ir augalinės produkcijos užkrėtimo kenksmingais organizmais, turi pateikti fitosanitarijos priemonių taikymo planą (toliau – planas):

6.1. jei užkrėsta ar tariamai užkrėsta bulvių sėkla, planas užpildomas pagal šios metodikos 1 priedą;

6.2. jei užkrėsti vaismedžiai, planas užpildomas pagal šios metodikos 2 priedą.

7. Fitosanitarijos priemonių taikymo planą įvertina tarnybos pareigūnai. Tuo tikslu tarnybos regioninio augalų apsaugos ir karantino punkto pareigūnas ant plano užrašo „Suderinta“ ir derinimo datą.

8. Po užkrėstų ar tariamai užkrėstų augalų ir augalinių produktų sunaikinimo tarnybos pareigūnas, vadovaudamasis tvarkos 8 punktu, užpildo pažymą apie fitosanitarijos priemonių taikymą, kurią augalų augintojas kartu su kitais dokumentais pagal tvarkos 9 punktą per 14 kalendorinių dienų pateikia savivaldybei.

9. Kompensacijos dydis už užkrėstų augalų ir augalinių produktų sunaikinimą (K_{DU}) negali viršyti 90 procentų Žemės ūkio ministerijos nustatytos augalų ir augalinių produktų normatyvinės kainos ir apskaičiuojamas pagal formulę:

$$K_{DU} = 0,9 \times M \times k, \text{ kurioje:}$$

M – mažinimo indeksas, kuris nemažinant kompensacijos lygus 1. Mažinimo atvejai numatyti šios metodikos 13 punkte;

k – žemės ūkio produkcijos normatyvinė kaina (Lt už 1 kg arba vnt.).

10. Kompensacijos suma už užkrėstų augalų ir augalinių produktų sunaikinimą (K_{SU}) apskaičiuojama pagal formulę:

$$K_{SU} = U \times K_{DU} = U \times (0,9 \times M \times k), \text{ kurioje:}$$

U – užkrėstų augalų ir augalinių produktų kiekis (kg arba vnt.);

K_{DU} – kompensacijos dydis (Lt) už užkrėstų augalų ir augalinių produktų sunaikinimą;

M – mažinimo indeksas, kuris nemažinant kompensacijos lygus 1. Mažinimo atvejai numatyti šios metodikos 13 punkte;

k – žemės ūkio produkcijos normatyvinė kaina (Lt už 1 kg arba vnt.).

11. Kompensacijos dydis už tariamai užkrėstos bulvių sėklos sunaikinimą sėklos paskirties pakeitimo būdu (K_{DT}) negali viršyti 90 procentų bulvių sėklos ir nesėklinių bulvių žemės ūkio produkcijos normatyvinių kainų skirtumo ir apskaičiuojamas pagal formulę:

$$K_{DT} = 0,9 \times M \times (k_1 - k_2), \text{ kurioje:}$$

M – mažinimo indeksas, kuris nemažinant kompensacijos lygus 1. Mažinimo atvejai numatyti šios metodikos 13 punkte;

k_1 – bulvių sėklos normatyvinė kaina (Lt už 1 kg);

k_2 – nesėklinių bulvių normatyvinė kaina (Lt už 1 kg);

12. Kompensacijos suma už tariamai užkrėstos bulvių sėklos sunaikinimą sėklos paskirties pakeitimo būdu (K_{ST}) apskaičiuojama pagal formulę:

$$K_{ST} = T \times K_{DT} = T \times (0,9 \times M \times (k_1 - k_2)), \text{ kurioje:}$$

K_{DT} – kompensacijos dydis (Lt) už tariamai užkrėstos bulvių sėklos sunaikinimą sėklos paskirties pakeitimo būdu;

T – tariamai užkrėstos bulvių sėklos kiekis (kg);

M – mažinimo indeksas, kuris nemažinant kompensacijos lygus 1. Mažinimo atvejai numatyti šios metodikos 13 punkte;

k_1 – bulvių sėklos normatyvinė kaina (Lt už 1 kg);

k_2 – nesėklinių bulvių normatyvinė kaina (Lt už 1 kg);

13. Atsižvelgiant į tam tikrų metų Kaimo rėmimo programoje kompensacijoms už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių taikymo numatytas lėšas, užkrėstų ir tariamai užkrėstų augalų ir augalinių produktų kiekį, kompensacija augalų augintojams gali būti mažinama, apskaičiuavus mažinimo indeksą (M) pagal formulę:

$M = L/K_R$, kurioje:

L – tam tikrų metų Kaimo rėmimo programoje kompensacijoms už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių taikymo numatytos lėšos;

K_R – reikiamų išmokėti augalų augintojams kompensacijų suma.

14. Tarnyba pateikia Žemės ūkio ministerijai duomenis už praėjusius derliaus metus apie kenksmingais organizmais užkrėstų augalų ir augalinių produktų, už kurių sunaikinimą turi būti kompensuojama, kiekį kiekvienais metais iki kovo 15 d.

15. Žemės ūkio ministras įsakymu kasmet iki balandžio 1 d. nustato mažinimo indeksą.

16. Šios metodikos 8 punkte minėta pažyma pildoma nuo einamųjų metų mažinimo indekso nustatymo iki kitų kalendorinių metų balandžio 1 d.

17. Esant nenumatytam kenksmingų organizmų protrūkiui, žemės ūkio ministras gali tvirtinti perskaičiuotą mažinimo indeksą.

IV. KOMPENSACIJOS MOKĖJIMO APRIBOJIMAS

18. Kompensuojami nuostoliai dėl fitosanitarijos priemonių taikymo augalų augintojams – žemės ūkio veiklos subjektams, kurie atitinka tvarkos 6 punkto reikalavimus ir įregistruoti Fitosanitariniame registre bei deklaravę pasėlius ir (ar) vaismedžiais apsodintus plotus.

19. Kompensacija už vaismedžius mažinama atsižvelgiant į vaismedžių mechaninius ar kitus pažeidimus pagal Žemės ūkio produkcijos normatyvinių kainų mažinimo normas (procentais), nustatytas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl žemės ūkio produkcijos normatyvinių kainų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [7-148](#)).

20. Už bulvių sėklą kompensuojama atestuotiesiems augalų dauginamosios medžiagos tiekėjams tuo atveju, jei buvo sodinta sertifikuota sėkla, skirta dauginimui, sėklinių bulvių derliaus išauginimui ir jei vegetacijos metu sėklinių bulvių pasėliai buvo apribuojami.

Kompensacijos už nuostolius dėl
fitosanitarijos priemonių
taikymo skaičiavimo metodikos
1 priedas

(Plano formos pavyzdys)

(augalų augintojo vardas, pavardė arba žemės ūkio veiklos subjekto pavadinimas)

(asmens arba žemės ūkio veiklos subjekto kodas, adresas)

Valstybinei augalų apsaugos tarnybai

FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ TAIKymo BULVĖMS PLANAS

(data)

Eil. Nr.	Bulvių veislė, kategorija	Kiekis, kg	Sunaikinimo būdas (bulvių panaudojimas)	Sunaikinimo vieta ar pirkėjas	Atliekų sunaikinimo vieta	Sunaikinimo terminas, data

(Augalų augintojas)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

A. V.

SUDERINTA

Valstybinės augalų apsaugos tarnybos _____
regioninis augalų apsaugos ir karantino punktas

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

Kompensacijos už nuostolius dėl
fitosanitarijos priemonių
taikymo skaičiavimo metodikos
2 priedas

(Plano formos pavyzdys)

(augalų augintojo vardas, pavardė arba žemės ūkio veiklos subjekto pavadinimas)

(asmens arba žemės ūkio veiklos subjekto kodas, adresas)

Valstybinei augalų apsaugos tarnybai

FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ TAIKymo VAISMEDŽIAMS PLANAS

(data)

Eil. Nr.	Augalo rūšis	Kamieno skersmuo, cm	Kiekis, vnt.	Medelio pažeidimo dydis, proc.*	Pažeistų medelių kiekis, vnt.	Sunaikinimo būdas	Sunaikinimo vieta	Sunaikinimo terminas, data

*Turi būti nurodytas medelio pažeidimo, atsiradusio ne dėl tvarkos 1 priede nurodytų kenksmingų organizmų poveikio, dydis (proc.).

(Augalų augintojas)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

A. V.

SUDERINTA

Valstybinės augalų apsaugos tarnybos _____
regioninis augalų apsaugos ir karantino punktas

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)
